

ISSN 2148-6700
CİLT:4 - SAYI: 7
HAZİRAN 2018

BAYBURT
ÜNİVERSİTESİ

İLÂHİYAT
FAKÜLTESİ
D E R G İ S İ

İLÂHİYAT
FAKÜLTESİ
D E R G İ S İ

ISSN 2148-6700
CİLT:4 - SAYI: 7
HAZİRAN 2018

BAYBURT ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
JOURNAL OF DIVINITY FACULTY OF BAYBURT UNIVERSITY

ISSN:2148-6700

Üniversitesi Adına Sahibi / Owner on behalf of Bayburt University
Prof. Dr. Nasrullah HACİMÜFTÜOĞLU (Dekan / Dean)

Yazı İşleri Müdürü / Editor in Chief
Prof. Dr. Nasrullah HACİMÜFTÜOĞLU (Dekan / Dean)

Editör / Editor
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Ahmet ÖZKAN

Editör Yrd. / Editorial Assistants
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Mehmet SEVER
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Yakup MAHMUTOĞLU

Yayın Kurulu / Editorial Board
Prof. Dr. Nasrullah HACİMÜFTÜOĞLU
Prof. Dr. Abdulkadir YILMAZ
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Yusuf ŞEN
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Nevzat AYDIN
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Yakup MAHMUTOĞLU
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Ömer DEMİR
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Ahmet ÖZKAN
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Gazi ÖZDEMİR
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Eid Fathi Abdullatif Abdulaziz
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Dessouki İbrahim Mohamed İBRAHİM
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Yusuf TOPYAY
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Fatih KAYA
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Mehmet SEVER
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Numan ÇAKIR
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Resul ERTUĞRUL
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Abdulaziz ARTIŞ

Yayın Danışma Kurulu / Scientific Advisory Board
Prof. Dr. Emin Aşık KUTLU
KATÜ İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE

Prof. Dr. Sadık KILIÇ
Ordu Ü. İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE

Prof. Dr. Mustafa ALICI
Erzincan Ü. İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE

Prof. Dr. Süleyman MOLLAİBRAHİMOĞLU
Recep Tayyip Erdoğan Ü. İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE

Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN
Marmara Ü. İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE

Prof. Dr. Hulusi ARSLAN
İnönü Ü. İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Lütfullah CEBECİ
Kayseri Ü. İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE

Prof. Dr. Şehmus DEMİR
Atatürk Ü. İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE

Prof. Dr. Halil İbrahim ŞİMŞEK
Hitit Ü. İlahiyat Fakültesi, TÜRKİYE

İndeksler

 OpenAIRE

 İSAM
TÜRKİYE DİYANET VAKFI
İSLAM ARAŞTIRMALARI MERKEZİ

 Google

Yazışma Adresi / Contact Address

Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Dergi), BAYBURT
Tel: +90 458 211 11 53, +90 458 211 11 92 -93 Fax: +90458 211 11 95
e-mail: ilafdergi@bayburt.edu.tr

Tasarım / Baskı

Rana Ajans / Muhammet S. KARACA

SAYI HAKEMLERİ

Prof. Dr. Nevzat Hafis YANIK, Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi

Prof. Dr. Selami BAKIRCI, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Selami ŞİMŞEK, Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Nasrullah HACİMÜFTÜOĞLU, Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Mustafa KAYA, Atatürk Üniversitesi

Doç. Dr. Abdulcebbar KAVAK, Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi

Doç. Dr. Mustafa HOCAOĞLU, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet ÖZKAN, Bayburt Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Muhammet YILMAZ, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Osman Nuri KARADAYI, Trabzon Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Birol YILDIRIM, Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Fikri GÜNEY, Gümüşhane Üniversitesi

Dr. Öğr. Üyesi Mürsel ETHEM, Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Dessouki Mohamed İbrahim Mohamed, Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SEVER, Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Dr. Öğr. Üyesi Yusuf TOPYAY, Bayburt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

İçindekiler / Contents

- SİCİLL-İ AHVÂL DEFTERLERİNE GÖRE BAYBURTLU MEMURLAR
(1879-1909)**
OFFICERS OF BAYBURT ACCORDING TO THEIR RECORD BOOKS
Abdulkadir YILMAZ - Hasan AKDAĞ 7-30
-
- BAĞDAT'TA BİR KÂDİRÎ İCÂZETNÂMESİ:
FEYZULLAH EL-KÂDİRÎ'NİN ŞECERE-İ KÂDİRİYYE'Sİ**
A KÂDİRÎ DIPLOMA IN BAGHDAD:
ŞECERE-İ KÂDİRİYYE BY FEYZULLAH EL-KÂDİRÎ
Ahmet ÖZKAN - İsmail BAYER 31-56
-
- TÜRK MÜFESSİRLERİNİN KUR'AN'IN ANLAŞILMASINA
YÖNELİK ÇABALARI**
EFFORTS OF TURKISH EXEGETES TOWARDS UNDERSTANDING THE KORAN
Eid Fathi Abdellatif ABDELAZİZ 57-85
-
- BAYBURTLU AĞLAR BABA'NIN "İNNÂ ENZELNÂ SÛRESİ TEFSİRİ"
İSİMLİ ESERİ**
AĞLAR BABA'S COMMENTARY OF SURAT İNNÂ ENZELNÂ
Numan ÇAKIR 86-144
-
- KUR'AN'DA HELÂK OLAN KAVİMLERDE SUÇ-CEZA UYUMU -II-
CRIME-PUNISHMENT PROPORTION IN PERISHED SOCIETIES
DESCRIBED IN QUR'AN -II-**
Resul ERTUĞRUL 145-173
-

التماسك النصي ودوره في إنتاج الدلالة

TEXT COHESION AND ITS ROLE IN IMPROVING WRITING SKILL

*İbrahem Muhammed Ahmed ELDSOKY*175-197

**HAMZA b. TURGUT'UN HAYATI, ESERLERİ ve
"KİTABU'L-MESÂLİK" ADLI ESERİ**LIFE , and WORKS of HAMZA b. TURGUT and
HIS BOOK "KİTABU'L-MESÂLİK"*Üzeyir TUNA*199-228

SÛFÎ TERMİNOLOJİDE YAKÎN

CERTAINTY IN SUFI TERMINOLOGY

*Yüksel GÖZTEPE - Muhammed Yusuf AKBAK*229-247

Kitap Tanıtımı Osmanlı'da Müderris Bir Sufî Muhammed Hâdimî Hayatı, Eserleri ve Tasavvufî
Görüşleri, Halil İbrahim Şimşek, Hikmetevi Yayınları, İstanbul 2016, 216 s.*Süleyman Arif ORAN*249-253

Kitap Tanıtımı Muhammed Âbid el-Câbirî, Arap Ahlaki Aklı, çev. Muhammet Çelik,
Mana Yayınları, İstanbul, 2015, 824 sayfa.*Muhammet AYDIN*255-265

YAYIN İLKELERİ267-272
